CAREERINDIA

Roll No.												Serial No. of Q. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63] [ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

Total No. of Questions : 63] [Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 08-M ವಿಷಯ : **ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಮರಾಠಿ**

Code No. : 08-M Subject : First Language — MARATHI

ದಿನಾಂಕ : 18. 06. 2013] [Date : 18. 06. 2013

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-45 ರವರೆಗೆ] [Time : 09-30 A.M. to 12-45 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125] [Max. Marks : 125

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks
1.		15.		29.		43.		57.	
2.		16.		30.		44.		58.	
3.		17.		31.		45.		59.	
4.		18.		32.		46.		60.	
5.		19.		33.		47.		61.	
6.		20.		34.		48.		62.	
7.		21.		35.		49.		63.	
8.		22.		36.		50.		×	
9.		23.		37.		51.		×	
10.		24.		38.		52.		×	
11.		25.		39.		53.		×	
12.		26.		40.		54.		×	
13.		27.		41.		55.		×	
14.		28.		42.		56.		×	
								Total Marks	

Total Marks in words		Grand Total	

1. ✓		✓	✓
2. ✓			
Signature of Evaluators	*Registration No.*	*Signature of the Deputy Chief*	*Signature of the Room Invigilator*

www.careerindia.com

[Turn over

CAREERINDIA

परीक्षार्थींना सूचना :

i) ही प्रश्नोत्तर पत्रिका आहे.

ii) ह्या प्रश्नोत्तर पत्रिकेत 'जोड्या जुळवा' प्रश्नासहित एकूण 63 (त्रेसष्ट) प्रश्न आहेत.

iii) वस्तुनिष्ठ व व्यक्तिनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यासाठी पुस्तिकेमध्येच जागा दिलेली आहे. दिलेल्या जागेमध्येच उत्तरे लिहावीत.

iv) पेन्सिलीने लिहिलेले उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.

v) ह्या प्रश्नोत्तर पुस्तिकेत दिलेले योग्य पर्याय, रिकाम्या जागा भरा आणि जोड्या जुळवा या सारख्या प्रश्नांच्या उत्तराना खाडाखोड करू नये. तसे केल्यास ते उत्तर ग्राह्य धरले जाणार नाही.

vi) प्रश्नोत्तर पत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनीटांची जास्त वेळ दिलेला आहे.

I. पुढील **1** ते **15** पर्यंतच्या प्रश्नाना किंवा अपूर्ण वाक्यांशाना चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी योग्य पर्यायी उत्तर निवडून पूर्ण उत्तर मुळाक्षरासह दिलेल्या जागेत लिहा. 15 × 1 = 15

1) चक्रधरांच्या गळयात व दंडात या फुलांच्या माळा घातल्या जात.

(A) मोगरा व जुई (B) शेवंती व जाई

(C) चाफा व जाखंदी (D) शेवंती व मोगरा.

उत्तर : ______________________

2) लोकहितवादींनी वा साप्ताहिकातून समाजजागृती केली.

(A) दिवाकर (B) रत्नाकर

(C) प्रभाकर (D) सेवाकर.

उत्तर : ______________________

3) विहंगावलोकन म्हणजे काय ?

(A) सूक्ष्म निरीक्षण (B) वृक्ष निरीक्षण

(C) पक्षी निरीक्षण (D) निसर्ग निरीक्षण.

उत्तर : ______________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

4) डॉ० माशेलकरांना रॉयल सोसायटीचे अधिसदस्यत्व या साली मिळाले.

(A) 1980 (B) 1990

(C) 1988 (D) 1998.

उत्तर : ____________________

5) 'हिरा' या पाठाचा साहित्यप्रकार हा आहे.

(A) लघु कथा (B) व्यक्तिचित्र

(C) चरित्र (D) ग्रामीण कथा.

उत्तर : ____________________

6) 'बाप रखुमा देवीवरु' ही रचना या ग्रंथातून घेतली आहे.

(A) तुकारामांची गाथा (B) नामदेवांची गाथा

(C) ज्ञानदेवांची गाथा (D) एकनाथांची गाथा.

उत्तर : ____________________

7) दर्याच धन हे होय.

(A) शिंपले (B) मासे

(C) मीठ (D) मोती.

उत्तर : ____________________

8) 'माय' कवितेचे मूल्य हे आहे.

(A) देशप्रेम (B) मातृप्रेम

(C) धर्मप्रेम (D) निसर्गप्रेम.

उत्तर : ____________________

9) बंगल्याला पाऊस काय म्हणाला ?

(A) तू निमित्तमात्र (B) असा एकटाच !

(C) माझ्या मनात असं नव्हतं (D) चिऱ्यातून – आज कोसळलो.

उत्तर : ____________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

10) पंचमी विभक्तीचे प्रत्यय हे होत.

(A) स, ला, ते (B) त, इ, आ

(C) चा, ची, चे (D) ऊन, हून.

उत्तर : ______

11) तानाजी शौर्याने लढला होता. काळ ओळखा.

(A) साधा भूतकाळ (B) पूर्ण वर्तमान काळ

(C) पूर्ण भूतकाळ (D) भविष्यकाळ.

उत्तर : ______

12) उद्‌गारवाचक वाक्य ओळखा.

(A) देखावा सुंदर आहे. (B) देखावा किती सुंदर आहे.

(C) वा ! काय सुंदर देखावा ! (D) देखावा सुंदर नाही.

उत्तर : ______

13) तत्सम शब्द ओळखा.

(A) कान (B) मनुष्य

(C) पाय (D) हात.

उत्तर : ______

14) न जुळणारा शब्द ओळखा.

(A) ढग (B) पक्षी

(C) थेंब (D) कुटी.

उत्तर : ______

15) 'सबल' चा विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

(A) निर्बल (B) दुर्बल

(C) प्रबल (D) अबल.

उत्तर : ______

www.careerindia.com

CAREERINDIA

II. रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा : 5 × 1 = 5

16) बाईदेवबासाना महानुभाव संप्रदायातील .... ग्रंथकार मानत.

उत्तर : ____________________

17) अन्न कसे वाटून खावे, हे .... कडून शिकावे.

उत्तर : ____________________

18) ''कवा उधानवारा .... फारू''.

उत्तर : ____________________

19) मसजसततग हे .... वृत्ताचे गण आहेत.

उत्तर : ____________________

20) 'हात' चे अनेक वचन .... होते.

उत्तर : ____________________

III. 21) योग्य जोड्या जुळवा : 5 × 1 = 5

(अ)		(ब)	
i)	इंद्रजीत भालेराव	अ)	धन्य मी शबरी
ii)	किरण बेदी	ब)	संवाद
iii)	विद्याधर पुंडलीक	क)	कोरडी भिक्षा
iv)	निरंजन उजगरे	ड)	आजी शरण येते
v)	ग० दि० माडगुळकर	इ)	हिरा
		ई)	शाळा
		उ)	जिद्द

उत्तर : i) ____________ ii) ____________

iii) ____________ iv) ____________

v) ____________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

IV. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी **एका** वाक्यात उत्तरे लिहा : 10 × 1 = 10

22) वटवृक्ष केंव्हा सुंदर दिसतो ?

उत्तर : ____________________

____

23) डॉ० माशेलकरांचा जन्म कोणत्या साली झाला ?

उत्तर : ____________________

____

24) झेंडेला लोकांनी का मारले ?

उत्तर : ____________________

____

25) भागवत संप्रदायाचे संस्थापक कोण ?

उत्तर : ____________________

____

26) सुजन कोण-कोण आहेत ?

उत्तर : ____________________

____

27) म्हातारा कोण होता ?

उत्तर : ____________________

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

28) व्यंजन संधी केंव्हा होते ?

उत्तर : ______

______

29) भावे प्रयोग केंव्हा होतो ?

उत्तर : ______

______

30) 'खाई त्याला खवखवे' म्हणजे काय ?

उत्तर : ______

______

31) देशभक्तीने भारलेला : एक शब्द द्या :

उत्तर : ______

______

V. खालील प्रश्नांची **दोन-तीन** वाक्यात उत्तरे लिहा : 15 × 2 = 30

32) इंग्रज सरकार लोभावर दृष्टी ठेवते. असे लोकहितवादींना का वाटते ?

उत्तर : ______

______

______

______

______

www.careerindia.com

[Turn over

33) विश्वासरावांच्या मृत्यूनंतर भाऊसाहेबांनी कोणता निश्चय केला ?

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

34) पिटिशन बॉक्समधून आलेल्या समस्या कोणत्या प्रकारच्या होत्या ?

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

35) शाळेत मिळणारे ज्ञान केवळ पुस्तकी आहे. असे लेखकाला का वाटले ?

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

36) टाकळीला सैनिक टाकळी असे का म्हणतात ?

उत्तर :

37) विद्याधर पुंडलीक यांचा परिचय द्या.

उत्तर :

38) पुत्र व कामिनी धनाचे साथी. असे का म्हटले आहे ?

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

39) कोळीणीचा भरतार तिला कसा भेटायला येतो ?

उत्तर :

40) विडंबन म्हणजे काय ?

उत्तर :

41) प्रभातरंग का विस्कटू न गेले ?

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

42) माणसांच्या अभयारण्यात माणूस कसा असेल ? का ?

उत्तर : ______

43) गणरेखन करून वृत्त ओळखा.

''मना सज्जना तू कडेनेच जावे''

उत्तर : ______

44) अलंकार ओळखून लक्षणे सांगा.

''शिरोभागी तांबडा तुरा हाले, जणू जाखंदी फूल उभललेले''.

उत्तर : ______

www.careerindia.com

CAREERINDIA

45) खालील वाक्प्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.

(अ) पोटावर पाय देणे (ब) अंगावर शहारे येणे.

उत्तर : अ) ______________________________

____

उत्तर : ब) ______________________________

____

46) विग्रह करून समास ओळखा.

(अ) निरोगी (ब) सप्ताह.

उत्तर : अ) ______________________________

____

उत्तर : ब) ______________________________

____

VI. खालील प्रश्नांची उत्तरे **पाच ते सहा** वाक्यात लिहा : 10 × 3 = 30

47) इंदिराकाकू व कांचनभट यांची स्वभाव वैशिष्ट्ये लिहा.

उत्तर : ______________________________

____

____

____

____

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

48) आश्रमात किती मुले होती ? भिक्षा मागताना कोणता श्लोक म्हटला ?

उत्तर : ______________________________

49) अपघात या कथेतून लेखिकेने कोणता संदेश दिला आहे ?

उत्तर : ______________________________

50) "अरे, कशाला घाबरतोस ?" ससंदर्भ स्पष्ट करा.

उत्तर : ______________________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

51) शिवरायांचे कोणते गुण समर्थांनी सांगितले आहेत ?

उत्तर :

52) इतरांच्या घरी व कवीच्या घरी सायंकाळी काय घडत असे ?

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

53) सात शल्ये कोणती ?

उत्तर :

54) यशोदा कृष्णाला कोणती शिक्षा करते ? का ?

उत्तर :

55) ''एक विसावे शतक समोर असता, सोळा व्यास्तव रडू नका.'' असे कवी का म्हणतो ?

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

56) लक्ष्मणाला सौमित्री का म्हटले आहे ? त्याला शबरी काय सांगते ?

उत्तर :

VII. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येक **आठ-दहा** वाक्यात लिहा : 4 × 4 = 16

57) जन्म भाषेला मातृभाषा का म्हटले जाते ? मराठी माणसाच्या मनातील ध्यास कोणता ?

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

58) चीनची भिंत का बांधली गेली ? तिचे वर्णन करा.

उत्तर :

59) रुक्मिणीची पापणी का भिजली ? विठू कोठे गेला होता ?

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

60) खालील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा :

''हरिणी माझी ....

....

....

.... कधी विरे.''

''क्रीडांगण जणू ....

....

....

.... माझ्या घरी''

उत्तर :

www.careerindia.com

CAREERINDIA

VIII. 61) खालील उतारा वाचून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दात लिहा : 4

''वेदांत मताचे सिद्धांत कितीही सूक्ष्म व सुंदर असले तरी जो पर्यंत इस्लाम धर्मात्तील समतेची जोड त्याला दिली जात नाही. तो पर्यंत ते सर्वसामान्य माणसाच्या दृष्टीने पूर्णपणे निरुपयोगी आहेत. ज्या ठिकाणी वेदही नाहीत, बायबलही नाही अथवा कुराणही नाही, अशा ठिकाणी आपल्याला मानवजातीला घेऊन जायचे आहे. परंतु हे कार्य वेद, बायबल व कुराण या सर्वांचा समन्वय साधूनच करायचे आहे. एकत्व हाच एकमेव धर्म असून वेगवेगळे धर्म, पंथ हे या मूळ धर्माचे निरनिराळे आविष्कार आहेत. हे मानवजातीस शिकविले पाहिजे.''

प्रश्न :

(अ) सामान्यांच्या दृष्टीने वेद निरुपयोगी कसे ?

(ब) लेखकास मानवाला कोठे घेऊन जायचे आहे ?

(क) धर्मग्रंथांद्वारे लेखकास काय साधावयाचे आहे ?

(ड) मानवजातीस काय शिकविले पाहिजे ?

उत्तर : अ) ____________________

____

उत्तर : ब) ____________________

____

उत्तर : क) ____________________

____

उत्तर : ड) ____________________

____

www.careerindia.com

CAREERINDIA

IX. पुढील विषयावर पत्र लेखन करा : 5

62) वनमहोत्सवाचा वृतांत तुमच्या वडिलांस पत्राने कळवा.

किंवा

गावातील बंद पडलेले विद्युतदीप दुरुस्तीची विनंती करणारा अर्ज संबंधितास करा.

उत्तर : ______________________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

X. खालीलपैकी **एक** विषयावर **20 / 25** ओळी निबंध लिहा : 1 × 5 = 5

63) (अ) आजचा तरुण : देशापुढील आह्वान

(ब) स्त्री भ्रूणहत्त्या : गंभीर समस्या

(क) राष्ट्रीय सण.

उत्तर :

www.careerindia.com

www.careerindia.com

www.careerindia.com

CAREERINDIA

www.careerindia.com